

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécsen házba küldve: egész évre 5 ft., félre 2 ft. 50 kr. negyed évre 1 ft. 25 kr. Egyes szám 10 kr. Megjelenik minden szombaton. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvker. (Széchenyi-142.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:

Egy öt hasábos petit sor egyszeri megjelenésért 6 kr., 3-szori 5 kr., 10-szerért 4 kr. Ázetendő. — Minden hirdetés után 30 kr. bételdíj ázetendő. A nyitlár 1 petit sora 10 kr. A hirdetési díj előre ázetendő.

Szerkesztői iroda:

Ferenczik utczája 44. sz. I. emelet. Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizethetni helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városház épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:

Böhm C. F. ügynöki irodájában. Ferenczik templomának átellenében.

Lajos napkor.

Kiváló nevezetességű nap virradt ma reánk — Lajos napja, melyen hazánk igaz gyermekei kegyeletes ünnepet ülnek és ezek ajkán hangzik fel az örömteli lelkes „Éljen” — Kossuth Lajos nagy hazánkiát életjük.

E nap norma-nap a magyar nemzet történelmi naptárában!

Ma, midőn őszinte szívvel, lelkes honfiai érzéssel a fenszármaló lélekkel emlékezünk meg az ünnepektől szűz férfitől, önkénytelenül megnyílik emlékezettinkben a dicső múlt s lelki szemünk elé tárulnak az ország-világra szóló 48-iki események, melyeket Klio törölhetetlen fényugárzó betűkkel irt a történelem könyvébe. Szép és dicső idő volt ez!

„A rabszolga újra nép lett, Elvező törvényeket; És az ember újra ember, A minek teremtetett; S a szabadság templomában Trónt az igazság emelt, Melyet minden földi fereg, Minden fűszál ünnepelet...”

A kiváltságos osztály a jogtalan nép millióit felszabadította a hibéri intézmények bilincseiből, s önmaga tépte szét családi fájától öröklött nemesi oklevélét, hogy ezután tetteiben legyen nemes, testvéreileg osztozva a nép alsó osztályával a szabaddá lett föld birtokában; jogban és teherben.

Szabaddá lett az Isten legnagyobb hatalma: a munka!

A világ akarata: az egyesülés! Az, mi az emberben halhatatlan: a gondolat!

A minden bírák bírāja: a lelkiismeret!

Szabaddá lett a minden emberi jog őre: a sajtó!

Mintha csak látnók a kibontott nemzeti szintű lobogót vigan lengeni s alatta a honfiai hévtől dagadó keblü dalális ifjakat, a felejthetetlen emlékt

„Piros sapkások” tűzbe-vészbe hősies elszántsággal vakon rohanó csapatait s egy nagyszabású, varázserejű búvós kép rajzolódik elének: — a szent szabadságharcz képe!

Feltámadnak sorra a névtelen hősök, a szent szabadság vértanúi, e félistenek, kik vérvérrel oly harcztörténetet irtak, melyet egy Leonidas, egy Themistokles örömmel olvasnának, látva, hogy harczaik dicsőségének híre a magyar csatamezőkön újra ki-virágzott. Feltámadnak és kivont karddal kezükben kísérteties hangon kiáltanak fel:

Éljen Kossuth Lajos!

Az édes-bús honfiai érzés könyvet, forró könyvet sajtolt ki szemünkéből.

A könyv legördül s elmossa a képet....

„Nyugosznak ők, a hős fiak, Duló csaták után; Elhagyatott sírjok felett: Zöldel bokor, virány....”

Nyugosznak ők, a nagyok; de él az, a ki a nagyoknál is nagyobb — él: Kossuth Lajos!

Ki összetörte a bilincseket, hogy ne legyen szolga az, ki az Isten képét hordja; ki a vihar által hazájából elragadt virágmagot azért ápolja kertjében, hogy nyíló leveleikben hazájának felvirágzását lássa; ki Pál apostol óta legszebben imádkozta el a „Miatyánk”-ot a kápolnai elesettek felett; ki a világ eddig élt szónokai közt beszédeiben legjobban megközelítette az Isten mindenhatóságát; ki dicsősége nevünknek, neve, büszkesége történetünknek és szívének dobogása a távolból is százszereinknek reménye, hite és közszála; kinek a neve tovább él, mint magok a — századok!

Kossuth Lajosnak ma van névnapja! Isten éltesse soká, soká s vigasztalja meg azzal, hogy még életében boldog-s nagyok lássa hazáját!!! Ez a mi fohászkodunk.

A közös czimer magyar felirata Horvátországban.

A zágrábi néhány vadhorvát által felbékelt és itatott csöcselék által a rendőrség vétkes elnézésével véghezvitt cimerbotrány véget ért, a magyar hivatalos lap kijelenté, hogy legközelebb a cimerek visszaállíthatnak, a zágrábi rendőrkapitány állásától fel-függesztetett s Herveois kormánybiztossá nevezetett ki.

Talán ezzel ismét rendes kerékvágásba jö minden? — Nagyon elhinnők, ha a horvátok nem lennének Magyarországnak — ennek kormányai által elkényeztetett, elbizakodottá tett fogadott gyermekei, így azonban nehezen.

A botrány után a horvát tartománygyűlés nemzeti pártjának (tehát a magyar kormány pártjának) legbefolyásosabb és irányadó tagjai összegyűltek a tartománygyűlés kis ülés-terében és ott kijelenték, hogy elítélik ugyan a végbement utczai zavargásokat, de ép oly határozottan fejezik ki benső meggyőződésüket, hogy a zágrábi kir. pénzügyi hatóság eljárása, mely ama kihágásokra — fájdalom — okot szolgáltatott, ellenkezett a törvénynek a hivatalos nyelvre vonatkozó világos rendelkezésével. A párt tagjai kijelenték egyuttal azt is, hogy hazafias lelkiismeretük és képviselői kötelességük nem fogja engedni, hogy olyan kormányt támogassanak, mely akár elrendeli, akár segédkezést nyújt reá, hogy ilyen és hasonló cselekmények ismétlődjenek, melyek szerint a cimerek törvénytelen felírásokkal kerülnek a középületekre, vagy törvényellenes pecsét-nyomók használatnak.

Ime, ha a kormánypárt így szól, mit fog mondani rá a vadhorvát ellen-zék?

Megis mondotta, mert a czimer-

leszaggatások azóta több helyen ismét-lődtek.

Ime itt van újra a Deák-Ferencz adta fehérlep átka.

Azok a horvátok, kik legcsekélyebb részben önelhatározásból, hanem katonai parancs és akasztófával való fenyegetés mellett vezették magukat 1848-ban a lázadásra és Magyarországból berontásra, — azok a horvátok békén meghunyászkodtak a fekete-sasos német feliratu, az önkény hatalmát jelképező czimer alatt, midőn e nyomás alól magyar befolyás folytán felszabadultak, nem kellett volna őket kérdezni a felől mit óhajtanak, hanem eljárnai a szerint, mint azt a fenálló s királyi szentesítést nyert törvények követelték, nem kellett volna ezen a horvát tartományokkal való közjogi viszonyt megbontani, legkevésbé pedig úgy, hogy az ő általuk betöltendő fehér lapot fogadja el az anyaország.

Az elkényeztetés azonban megtörtént, milliókat áldoz az anyaország évenként elkényeztetett gyermekire, mindez azonban csak újabb és újabb követelésekre serkent azokat, elbizakodottá tette annak tudata, hogy a magyar kormánynak szüksége van az ő szavazataikra, midőn haza- és nemzet-ellenes határozatokat kell az alsóházban keresztül hajtani s most egyenesen fenyegetnek már vele, hogy megvonják szavazataikat a kormánytól.

A törvény, melyre a horvátok hivatkoznak, azt mondja, hogy Horvátországban a hivatalos nyelv a közös hivatalokban is a horvát, ennek a czimer feliratához semmi köze sincsen, dolgozhatnak ők ott a kettős feliratu cimer alatt horvátul éppen úgy, mintha csak horvát feliratu volna, a czimer és felirata csak jelképezi, hogy Horvátország Magyarországgal egy államtornyomók használatnak.

Nem gyaníthatjuk még minő utomódon fogja a magyar kormány ezen újabb bonyodalmat kiegyenlíteni, de

annyi bizonyos, hogy e kiegyenlítésnek nem szabad a magyar államiségnek újabb megaláztatásával megtörténnie, nem bizunk ugyan a magyar alsó ház kormánypártjának hazafias érzületében, ezt feltételezni is már rég elszoktunk, mert tagjainak túlnyomó többsége az ellenzéki pártok összetartásában, mely megakadályozandja az ily megaláztatást azon áron is, hogy csonka parlamentet teszi az alsó házat.

Zágrábból sürgönyzik a bécsi „Vaterland” cz. lapnak, hogy a tartománygyűlés többsége körében az a szándék, hogy a magyar országgyűlésen indítványozni fogják Szapary pénzügyminiszternek vád alá helyezését s ha ez el nem fogadhatná, a tartománygyűlésnek a magyar országgyűlésre küldött tagjai mind lemondanak a mandátumokról.

A magyar-román határrendező bizottság a helyszíneni határ bejárásal befejezte munkáit s most Brassóban van, hol a tárgyalásokat végké befjezik. — Azon területekre nézve, mikro eltérések mutatkoztak s így a bizottság megállapodásra nem juthatott, a kérdés megoldását a két kormány további eljárásának tartották fel.

Bécsben aug. 21-én miniszteri értekezletet folytak a király elnöke alatt. Tiszta Bécsbe utazta előtt már kijelentette a hivatalos lap által, hogy a közös magyar feliratu cimerek pár nap múlva visszahelyeztetni fognak. A mint Bécsből írják, ebből alig lesz valami, mert a magyarellenes horvát törekvés már nem egyszer Bécsben találtak támogatásra. Azt írják, hogy a bán és magyar miniszterek közti nézet eltérést a király közbejárására elszaltta. — A módoszatok, hogyan legyenek a kettős feliratu közös cimerek újra kitűzendők, csak a kedélyek lecsillapulta után lesznek megállapítandók.

Külföldi szemle.

A legközelebbi európai háboru alakzata lassankint fejlődik a diplomacia ködéből. — Főalakok egy oldalról Francia- és Oroszország, más oldalról Ausztria-Magyarország, a német birodalom és szövetséges Olaszország. — Belgium és Németalföld, mert elnyeletéstől tartanak, az

TÁROZA.

Lajos napján.

I.

Ad notam: „Ninesen annyi fényes csillag...”

Ti fényesen ragyogó csillagzatok! A mit mi most művelünk megsujátok, Sugjátok meg annak, a kit érdekel, Hogy örömben úszik itt minden kebel.

De nem csak itt, széles Magyarországon, Mindenhol ünnepet ülnek e napon. Kossuth Lajos tárgya ez ünnepélynek, Ő ülteti, róla szól a dicsőnek.

Hol is volna? lehet-e oly hálátlan? Kinek szíve e névre meg nem dobban, Jiszteitünk mi nagy férfiu tégedet S mindörökre föntartjuk emlékedet.

Ninesen ugyan eddig emlékoszlopod, De szívünkben lángolva ég oltárod, Nem is hagyjuk e lángot kialudni, Mig egy magyar fog e honban lakozni.

Merre folynak Tisza, Duna habjai S magasulnak a Kárpátok ormai, Fét kiáltja minden ajak: éljen a Dicső magyar nemzetünk Megváltója.

II.

Ad notam: „Mogy a kis lány a Dunára...”

Kossuth Lajos, édes apánk! Gondoloz-e most te is reánk? Reánk, kik névünnepeden, Vigadunk örömmel telten.

Szöjjön hát az a hegelü, Hogy szakadjon a nyirettyü, S kedvünk: határt ne ismerjen E névnapj ünnepélyen.

Bár már értél 80 évet, Azt kívánjuk érj még többet, Imánk azért száll az égbe, A végtelen messzeségbe.

„Oh mert hol a csillag ragyog, Ott van az igazság és jog: Ki hazáját úgy szerette, Kell, hogy Isten is szeresse.

Kossuth Lajos, dicső vezér! Lehet-e rád nézve szebb bér? Mint hálás elismerésünk, S határtalan tiszteletünk:

Méltányold hát, esdve kérünk Bár egyszerű ünnepélyünk: Énnél többet nem tehetünk, Soká élj dicső vezérünk!

III.

„Fölfel megy borban...” dallamára.

Ról barátim! írítsuk ki a kelyhet, Erre ugy is jobb alkalom nem lehet; Harsogjon föl vig dalunk az egekre, Kossuth Lajos drága egészségére.

Névnapja van ma a dicső magyarnak, Ne legyen hát határa a vigásznak. Éljen, éljen boldogul még sokáig, S kísérje el szent áldásunk sirjáig.

Mig egy magyar él és fönt áll szent hazánk E mainál szebb nap nem virradhat ránk, Csendüljön hát rendről rendre a pohár, Folyjon mint a patak köztünk a borár.

Hát a csárdás vajjon hová maradna? Föl a táncra mind apraja mind nagyja! Ki tudja mátol számúba egy évre Lesz-e módunk s alkalmunk az örömré?

És most zenész húzd rá a lejszebb nótát, A mely szívünk hurjait rezegje át, Haud tudják meg közel és a távolban, Hogy ma Kossuth Lajos nevenapja van.

R. P.

A FALU PACSIRTÁJA.

Irta: Várady Ferencz. 1885.

Nádas hajlék áll a faluvégén, Elhagyatva dűldezőföldben, Pózna, dorong az erősítke, Mint az agnak, botra van szüksége.

Köröskürtül öreg fűzek állnak, Kortársai a roskadó háznak; A vén fák közt ha átsóhajt a szél, Mult napokról, szebb időről regél.

A ház előtt udvar terül, tágas, Az udvaron görnyed a kutagás, Valahányszor huzzák, korhadó fájja Ugy nyög, mintha valamije fájna.

Minden oly bús, szomorú, kietlen, Mintha nem is volna élet itten; Pusztá e hely, mint tenger közepett Hab-hullámától verdesett kis sziget.

S noha e hely még oly pusztá lenne, Megis éden, — tündér tanya’ benne; Itt lakik a falu legzebb lánya: A Bálinték nótás Piroskája.

Ritka szépség, kilencez falu szépe, A legénység csak úgy bomlik érte — S azt mondják rá, ha dalra nyil’ szája: Énekel a falu pacsirtája!

Dala vig, mint ébredő tavasszal, Erdőn, mezőn felhangzó madárdal, És oly csengő, mint az est harangja, Melynek föl a mennybe száll a hangja.

Alig ébred a rózsák pitymaltat, Szép Piroška már vigan dalogtat S el sem hallgat dalos ajka addig, Mig a falu álomra nem hajlik.

Vonz a szeme, vonz a dalolása, Bárki fia egyszer hallja, lássa, Bódulásig lesz belé szerelmes... Hejh! mert vonzó, akáresak a mágnes.

Sok legény lett rabja szép szemének, A szép szemek sokat megigéztek; Ő azonban csupán egyet szeret, Hévvél, híven, mind halálig egyet.

Bodor Bandi a szép esikós bojtár, A kin az ő szeme gyönyörrel jár; Szép szál legény, éppen hozzá termett, Keresve sem találta volna szebbet.

Összeillők, mint az ég s a csillag, Mint a rózsák, melyek virágit nyílnak, Mint a csermely és virágos partja, Mely a csermelyt ölelkezve tartja.

Későn-korán, mindig együtt vannak, A fűszében együtt dalogtatnak, S csak azt hajtják, dalogtatók váltig: „Tied vagyok koporsóm zártáig!”

Láng szerelmük, mely úgy hevít, éget, Mint „Illés-tűz” felragadja őket, Felragadja a tündöklő menyegyt, Honnan még a napot is lenézik.

Ott állnak már a menny kapujánál, De nem annál, hol őrt — szent Péter áll, Hanem melynek „házaság” a neve, S boldogsággal, gyönyörrel van tele.

Egy lépés még, csak egy rövid lépés! Oly közel már a nagy boldogság — és Most jött, ami jöhettét vón máskor, Esküvőből lett halotti gyász-tor.

Kong a harang s ugy szól mintha sirna, Bálint bécisit kísérik a sirba; Egy szegényvel ismét kevesebb van, Jobb is annak oda lenni a sirban.

Lenn a sirban, mondják, nem fáj semmi, A sir ölen édes megpiheni; De jaj annak, a ki a gyászot hordja, Azt keresztre szegzi a lét gondja.

Gyászos özvegy, menyasszonyi árva, Dönti könyét, kesereg utána,

Ah de sirást nem ért a temető S a ki meghalt, az már vissza nem jö.

Szép Piroška többé nem piroska, Oly fehér, mint a havasi róza, Rajt’ halványul, hogy mindenki lássa A búbanat hervasztó hatása.

Ajka hallgat, nem hallani hangját, Nem hallani szívdörítő dalát. A faluban hejh! mindenki szánja — Elnémult a falu pacsirtája.

Hű kedvese egyre vigasztalja, Mintha volna a szentegyház papja, Bús szívét, a hit búsában majd elhai, Gyógyítja a hit balsamával.

„Bús madaram, a mit az ég rendel, Viseljék el békés, jó lélekkel, A szívseber legjobb a türelem, A türelem nyomán róza terem.

Jó az Isten, majd csak ránk is tekint, Boldogságunk napja kisült megint; Szívemben a remény szivárványa, Derűt támad lelkiünk borujára!”

Szép Piroška búbanatos lelkét, Áthajta a vigasztaló beszéd, Nagyon sóhajt s letörli a könyvet, Aztán nem sir, nem kesereg többet.

Átkarolja hű mátkája nyakát, Mint a repkény a csert öleli át, S a szép szóért köszönet fejében, Hizelegre megcsókolja szépen.

Nap nap után, futva-fut az idő, Műlik az ő, jön az új-estendő, Csak hogy mulik! Vége a gyászúvnek, A templomba esküvőre mennek.

Vidám kedvel halad a nászsereg, De hirtelen majd a szél üt meg; A csendiből zúg rájuk keményen: „Álljatok meg a törvény nevében!”

A nászúvnek jéggő fagy a vére, Szörnyűködés tükrözik szemébe; A menyasszony összezerez, amul S a koszorú lehull homlokáról.

„Félre innen! kiált vadul Bandi, Utónállás minket megtámadni, Haramja, ki élék állani mer — Mindannyiónk becstelése ember.”

